

21. YÜZYILIN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ LİSANS EĞİTİMİNDEN BEKLENTİLERİ' 21st CENTURY SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' EXPECTATIONS ABOUT UNDERGRADUATE EDUCATION

Feride ERSOY²

Özlem YAĞCIOĞLU³

Özet

İçinde yaşadığımız 21. yüzyıl bilginin üretiminde ve tüketiminde, insanların yaşam biçimlerinde, değerlerinde ve önceliklerinde hızlı değişimlerin ve dönüşümlerin yaşandığı bir yüzyıldır. Teknolojinin hızla ilerlediği, popüler kültür öğelerinin insanların yaşam biçimlerini hızla şekillendirdiği, üretilen bilginin hızla tüketildiği bu yüzyılda eğitimin sürekli gelişme ve kendini güncelleme gereksinimi bulunmaktadır. Eğitim çalışmaları farklı açılardan bu gelişme ve güncelleme gereksinimini gidermeye katkıda bulunmaktadır. Öğretmen yetiştirme üzerine yapılan eğitim çalışmaları toplumun öncüsü olarak kabul edebileceğimiz öğretmenlerin eğitim sürecindeki beklentilerini ve ihtiyaçları belirlemeye katkı sağlayabilir. Özellikle eğitimin bizzat muhatabı olan öğretmen adaylarının temel eğitim sürecini oluşturan lisans eğitiminden beklentilerini öğrenmek, mevcut öğretmen eğitiminin geliştirilmesi gereken yönlerinin tespit edilmesi bakımından önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı 21. yüzyılın sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden neler beklediğini ortaya koymaya çalışmaktır. “21. yüzyılın sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklentileri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Çalışma nitel araştırma prosedürüne uygun tasarlanmıştır. Evrene genelleme kaygısı güdülmediğinden örneklem seçimine gidilmemiştir. Çalışmaya gönüllü olarak katılabileceğini ifade eden öğretmen adaylarının tamamıyla çalışılmıştır. Çalışma grubu 2017-2018 akademik yılı bahar döneminde Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programında ikinci ve üçüncü sınıfta eğitimine devam eden 52 öğretmen adayından oluşmaktadır. Çalışmanın temel verileri, araştırmacı tarafından, ilgili uzman görüşleri de alınarak geliştirilen, 6 açık uçlu sorudan oluşan form aracılığıyla toplanmıştır. Çalışmada 52 öğretmen adayı tarafından yazılı olarak doldurulan veri toplama formuna ek olarak 10 öğretmen adayı ile mülakat yapılarak veri çeşitlenmesi yapılmıştır. Çalışma verileri, içerik analizi ve betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Analiz sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının beklentileri müfredat, eğitim ve öğretim süreci, değerlendirme süreci, akademisyen nitelikleri, edinilmesi beklenen kazanımlar ve mesleğe giriş ve atama sistemi boyutlarında açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Eğitimi, Eğitim

Abstract

The 21st century we live in is a century of rapid changes and transformations in the production and consumption of knowledge, in people's lifestyles, values and priorities. Education needs continuous improvement and self-updating in this century, in which technology is advancing rapidly, popular cultural elements rapidly are changing people's lifestyles and the information produced is consumed rapidly. The training activities contribute to these needs for improvement and updating from different perspectives. Educational studies on teacher training can contribute to determining the expectations and needs of teachers who can be considered as the pioneers of the society. Defining the prospective teachers' expectations from different perspectives in current teacher education is very important in terms of exploring the aspects of teacher education that need to be improved. The aim of this study is to investigate what the 21st century social studies teacher candidates' expect from undergraduate education. Therefore, in this study, the answers of the question what are the expectations of 21st century social studies teacher candidates from undergraduate education were investigated. This research was conducted in accordance with the qualitative research procedure. The sample was not selected because there was no generalization concern to the universe. The study group consisted of 52 prospective teachers attending Burdur Mehmet Akif Ersoy University Social Studies Education undergraduate program in the spring term of 2017-2018 academic year and accepting voluntary participation in the research. The basic data of the study was collected by a form consisting of 6 open-ended questions developed by the researcher with the help of relevant expert opinions. In addition to the data collection form, which was filled in by 52 pre-service teachers, data were diversified by interviewing 10 pre-service teachers. The study data were analyzed by content analysis and descriptive analysis. The findings of the study show that prospective social studies teachers have expectations about the curriculum, education and training process, evaluation process, the qualifications of the academician, the gains that are expected to be acquired, the system of entry to the profession and the appointment system.

Keywords: Social Studies, Teacher Training, Education

¹ Bu çalışma 27-29 Ekim 2018 tarihinde 2.Uluslararası Öğretmen Eğitimi ve Akreditasyon Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Dr.Öğr.Üyesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı, feride_ersoy@hotmail.com

³ Öğrenci, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı

Giriş

Bilginin ve tekniğin üretiminde ve tüketiminde hızlı değişimlerin ve dönüşümlerin yaşandığı, insanların yaşam biçimlerinin, tüketim alışkanlıklarının, değer yargılarının önemli ölçüde popüler kültür ve medya etkisiyle şekillendiği 21. yüzyılda öğretmenden beklenen temel nitelikler değişmektedir. 21. yüzyılın öğretmenleri çağın hızı ve etkileyici unsurları eğitim sürecinde öğrencilerinin eğitim ihtiyaçlarına yanıt verebilmede birtakım yeni becerilere gereksinim duymaktadır. Bu yeni beceriler öğretmen yetiştiren kurumda gerçekleştirilen eğitim öğretim sürecinin içeriğini oluşturmaktadır.

21. yüzyıl bilginin üretiminde ve tüketiminde, insanların yaşam biçimlerinde, değerlerinde ve önceliklerinde hızlı değişimlerin ve dönüşümlerin yaşandığı bir çağın parçasıdır. Teknolojinin hızla ilerlediği, popüler kültür öğelerinin insanların yaşam biçimlerini hızla şekillendirdiği, üretilen bilginin hızla tüketildiği bu yüzyılda eğitimin sürekli gelişme ve kendini güncelleme gereksinimi bulunmaktadır. Eğitim çalışmaları farklı açılardan bu gelişme ve güncelleme gereksinimini gidermeye katkıda bulunmaktadır. Öğretmen yetiştirme üzerine yapılan eğitim çalışmaları toplumun öncüsü olarak kabul edebileceğimiz öğretmenlerin eğitim sürecindeki beklentilerini ve ihtiyaçlarını belirlemeye katkı sağlayabilir. Özellikle eğitimin bizzat muhatabı olan öğretmen adaylarının temel eğitim sürecini oluşturan lisans eğitiminden beklentilerini öğrenmek, mevcut öğretmen eğitiminin geliştirilmesi gereken yönlerinin tespit edilmesi bakımından önem arz etmektedir.

“Nasıl bir eğitim” sorusunun yanıtı “nasıl bir öğretmen” sorusuna verilecek yanıtta gizlidir. Bu sorunun yanıtı tarihi kırılma noktalarında değişebilmektedir. 21. yüzyılın içerdiği paradigma değişimleri ve süreçlerle birlikte öğretmen eğitiminde yeni beceriler konuşulmaktadır. Örneğin dijital vatandaşlık, medya okuryazarlığı, “bilgi işlemsel düşünme” becerisi gibi bu yüzyıla ait birtakım yeni kavramlar kullanılır olmuştur (Üzümcü ve Bay, 2018, s.7). Aynı zamanda 21. yüzyılın öğretmeni “eleştiren, düşünen, sorgulayan, araştıran”; “öğrenmeyi öğrenen, bilgiyi yapılandıran, teknolojiye hâkim”; “topluma ve çevresine duyarlı”; “alanını ve mesleğini çok iyi bilen”; “öğrencilerini seven”; “adanmış” ve “bilge” öğretmen olarak ifade edilmektedir. Öğretmenin beklenen özellikleri öğretmen eğitiminin içeriğinin ve boyutlarının nasıl olması gerektiği konusunda ipucu vermektedir (Abazaoğlu, Yıldırım ve Yıldızhan, 2016, s.157-158).

Arsal (2016)'a göre 21. yüzyılın öğretmenleri genel olarak; alan bilgisi, genel kültür, yenilikçilik ve gelişime açıklık, sevgi ve hoşgörü, iyi insan ilişkileri ve iletişim, öğrenciyi tanıma ve geliştirme gibi çeşitli özelliklerine sahip olmalıdır (s.114). Bazı çalışmalarda beceriler öğrenen ve öğreten becerileri olarak karşılıklı ele alınmaktadır. Orhan Göksün ve Kurt (2017) tarafından yürütülen çalışmanın bulgularına göre öğretmen adaylarının 21.yüzyıl öğrenen becerileri arasında; "bilişsel, otonom, işbirliği ve esneklik, yenilikçilik", öğreten becerileri arasında; "yönetsel, teknopedagojik, onamacı,

esnek öğretme, üretimsel beceriler" yer almaktadır (s.107). Wagner (2008)'e göre 21. yüzyıl öğrenen becerileri arasında; eleştirel düşünme ve problem çözme, işbirliği kurma, zihinsel çeviklik ve esneklik, insiyatif alma ve girişimcilik, sözlü ve yazılı iletişim, bilgiye ulaşma ve işleme, meraklanma ve hayal kurma becerileri bulunmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü (2017) tarafından belirtilen öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri arasında yer alan yeterlik göstergeleri şöyledir: Mesleki bilgi (alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi, mevzuat bilgisi), mesleki beceri (eğitim öğretimi planlama, öğrenme ortamları oluşturma, öğretme ve öğrenme sürecini yönetme, ölçme ve değerlendirme), tutum ve değerler (milli, manevi ve evrensel değerler, öğrenciye yaklaşım, iletişim ve işbirliği, kişisel ve mesleki gelişim). Konu sosyal bilgiler bağlamında ele alındığında, sosyal bilgiler öğretim programının araştırma, dijital okuryazarlık, eleştirel düşünme, yenilikçi düşünme, medya okuryazarlığı, iletişim, vs. gibi birtakım becerileri ve adalet, aile birliğine önem verme, duyarlılık, dürüstlük, vatanseverlik, bilimsellik, vs. gibi birtakım değerleri kazandırmayı hedeflediği söylenebilir (MEB, 2018, s.9).

Cansoy (2018) tarafından incelenen farklı rapor ve araştırmalarda 21. yüzyıl becerilerinin dersle bütünleştirilerek ve okul dışı çalışmalarla kazandırılmasının mümkün olduğu, bu bağlamda sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklerde öğretmen niteliğinin oldukça önemli olduğu ifade edilmektedir (s.3130). Öğretmen niteliğinin gelişmesinde öğretmen yetiştiren kurumlar ve öğretmen eğitim programları önem kazanmaktadır. Eğitim fakülteleri çağımızın gereksinimini karşılayacak bilgi, beceri ve değerlerle donanmış öğretmenler yetiştirmede sorumluluk sahibi kurumlardır (Orhan Göksün ve Kurt, 2017, s.108).

Eğitim ve toplum arasında karşılıklı etkileşim bulunmaktadır. Eğitim toplumdan, toplumun kültürel, sosyal ve ekonomik özelliklerinden, toplumu oluşturan bireylerin değerlerinden ve beklentilerinden etkilenir. Toplumun normlarını yansıtır ve toplumdaki bireylerin beklentilerini gerçekleştirme yükümlülüğünü taşır (Azar, 2011, s.36). Bununla birlikte eğitim, okul aracılığıyla toplumu, toplumda yaşayan bireylerin kimliğini, ahlakını ve karakterini inşa ederek onları geleceğe hazırlar. Sosyal bilgiler özellikle vatandaşlık eğitimi amacını taşıması nedeniyle bu inşa sürecinde oldukça önemli bir derstir. Bu dersin öğretmenlerinin eğitim sürecinde başarıya ulaşabilmesi için öncelikle kendilerinin nitelikli donanımla eğitimini tamamlamış olması gerekmektedir. Bu bağlamda yakın geleceğin, yani 21.yüzyılın sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitim sürecindeki beklentileri bilmek yine onların eğitime katkı sağlayacaktır. Dolayısıyla sosyal bilgiler öğretmen adaylarının beklentilerini bilmek, mevcut eğitim uygulamalarındaki eksiklikleri tespit etme, yeni eğitim uygulamalarının niteliğini geliştirme ve güncelliğini sağlama gibi birçok açıdan önemlidir.

Bu çalışmanın amacı içinde bulunduğumuz çağın, 21. yüzyılın, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklentilerini ortaya koymaya çalışmaktır. Araştırma sürecinde yanıt bulmak amaçlanan problem cümlesi şöyledir: “21. yüzyılın sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklentileri nelerdir?”

Yöntem

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklentilerini tespit etmeye yönelik bu araştırma nitel araştırma prosedürüne uygun yürütülmüştür. Araştırmada “21. yüzyılın sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklentileri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evrenini Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Öğretmenliği Anabilim Dalı lisans programı öğrencileri oluşturmaktadır. Birinci araştırmacının ilgili anabilim dalındaki öğrencilere ilişkin gözlemleri neticesinde böyle bir çalışmaya ihtiyaç duyulduğu fark edilmiş ve çalışma evreninin belirlenmesinde kolay ulaşılabılır durum örnekleme tercih edilmiştir. Nitel araştırmalarda evrene genelleme kaygısı güdülmendiğinden araştırmada çalışma grubunda yer alacak katılımcıların belirlenmesinde örneklem seçimine gidilmemiştir. 2017-2018 akademik yılı bahar döneminde ilgili anabilim dalı lisans programında eğitimine devam eden öğretmen adaylarına öncelikle çalışmanın amacı hakkında bilgi verilmiş ve öğretmen adayları çalışmaya gönüllü katılım için davet edilmiştir. Yeterli eğitim deneyimi ve gelecek yıla dair eğitim beklentilerini ifade etme istekliliği dikkate alınarak ikinci ve üçüncü sınıflarda eğitimine devam eden öğretmen adaylarının çalışmaya katılımı beklenmiştir. Mezuniyet aşamasında olmaları nedeniyle dördüncü sınıflar, öğretmen eğitimi sürecinde henüz yeterli deneyime sahip olmamaları nedeniyle birinci sınıflar çalışmaya dâhil edilmemiştir. Çalışma grubu araştırmaya gönüllü katılım beyan eden 52 öğretmen adayından oluşmaktadır. Bu öğretmen adaylarının profili Tablo 1’de yer almaktadır:

Tablo 1

Çalışma Grubu Hakkında Betimsel Bilgi.

	Kız	Erkek	N
Yaş	20-24	21-24	-
Cinsiyet	29	23	52
2. Sınıf Düzeyi	1	-	1
3. Sınıf Düzeyi	28	23	51
Öğretmenliği isteyerek tercih ettim. Öğretmenlik yapmak istiyorum.	23	14	37
Öğretmenliği isteyerek tercih ettim. Öğretmenlik yapmak istemiyorum.	-	1	1
Öğretmenliği aile baskısı/puan nedeniyle tercih ettim. Öğretmenlik yapmak istiyorum.	2	4	6
Öğretmenliği aile baskısı/puan nedeniyle tercih ettim. Öğretmenlik yapmak istemiyorum.	4	4	8

Tablo 1 çalışmaya katılan öğretmen adaylarının genel profili hakkında bilgi vermektedir. Katılımcılar 20-24 yaş aralığındaki genç yetişkinlerden oluşmaktadır. İkinci sınıflardan sadece 1 kız öğretmen adayı⁴ çalışmaya katılırken üçüncü sınıflardan 23 erkek ve 28 kız öğretmen adayı katılmıştır. Toplam katılımcı sayısı 52'dir. Öğretmen adaylarının mesleği tercih etme durumu ve mezun olduktan sonra öğretmenliği yapmaya ilişkin durumu incelendiğinde 38 katılımcının öğretmenliği isteyerek, 14 katılımcının aile baskısı/puan nedeniyle tercih ettiği ve isteyerek tercih edenlerden 1'inin, baskı/puan ile tercih edenlerden 8'inin öğretmenlik yapmayı düşünmediği görülmektedir. 43 katılımcı mezun olduktan sonra öğretmenlik yapmak istemektedir.

Veri Toplama ve Analiz

Bu çalışmada birinci araştırmacı gözlem, veri toplama araçlarını geliştirme, veri toplama, veri analizi ve makale yazımında; ikinci araştırmacı veri çeşitleme amaçlı görüşmelerde aktif olarak yer almıştır. Gözlem kapsamında araştırmacı, öğrencilerin eğitim sürecinde ifade ettiği sorunları, beklentileri, olumlu görüşleri, vs. dikkate almış, gözlemleri çerçevesinde bir araştırma ihtiyacını fark etmiştir. Bu farkındalık alanları, veri toplama formu taslak kapsamını oluşturmuştur. Veriler, araştırmacı tarafından, ilgili uzman görüşleri de alınarak geliştirilen form aracılığıyla toplanmıştır. Formda açık uçlu 6 temel soru ve sondalar yer almaktadır. Soruların içeriği şu konulardan oluşmaktadır:

Öğretmen adaylarının lisans eğitiminden;

1. Müfredat, uygulama, iletişim, değerlendirme ve diğer boyutlardaki beklentileri.
2. Bireysel ve toplumsal hayata hazırlama konusundaki beklentileri.
3. Nitelikli bir öğretmen olarak yetişmeye yönelik beklentileri.
4. Öğrendiklerini hayata geçirmeye yönelik beklentileri.
5. İdeal öğretmen modeline ulaşma yolundaki beklentileri.
6. Eğitimini tamamladığında sahip olmayı hedeflediği donanıma yönelik beklentileri.

Çalışmada 10 katılımcı (5 Erkek ve 5 Kız) ile yapılan görüşmelerle veri çeşitlemesi yapılmıştır. Veri toplama formundaki 6 temel soru 17-35 dakika aralığında değişen mülakatta kullanılan görüşme formunun temel sorularını da oluşturmaktadır. Form ile toplanan veriler 52 katılımcının görüşlerini forma yazmasıyla toplanmıştır. Mülakat verileri katılımcı oluru alınarak ses kaydına alınmıştır. Veri analizi öncelikle katılımcıların K1, K2.. şeklinde kodlanmasıyla ve tüm verilerin metne dönüştürülerek bilgisayar ortamına aktarılmasıyla başlamıştır. Çalışma verilerinin analizinde içerik

⁴ İkinci sınıf öğrencilerinin geneli çalışmaya katılmak istememiş, bir kısmı katılmak istediğini ifade etmiş fakat veri toplama formunu doldurmaksızın teslim etmiştir. Bu durumun nedenleri uygulamadan sonra araştırılmış, öğretmen adaylarının görüşlerini ifade etmekten çekindiği, aralarında gruplaşmanın olduğu, genel bir sorumluluk ve girişim aktivitelerine ihtiyaç duyduğu tespit edilmiştir. Bir sonraki dönem bu sınıfla gerçekleştirilen topluma hizmet projeleriyle genel tutum ve davranışlarda önemli ölçüde olumlu değişimler yaşanmıştır.

analizi ve betimsel analiz teknikleri birlikte kullanılmıştır. İçerik analizi kod, kategori ve tema oluşturma aşamalarıyla tamamlanmıştır. Betimsel analiz katılımcıların betimsel verilerinin incelenerek tabloda sunulması, bulguların frekanslarının alınması ve bulguların doğrudan alıntılarla desteklenmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklentilerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Yapılan analizler sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklentileri şu temalar ve kategoriler altında tespit edilmiştir:

1. Müfredatla ilgili beklentiler: Programın yaklaşımı, programın yapısı ve kapsamı, programdaki derslerin içeriği.

2. Eğitim ve öğretim süreciyle ilgili beklentiler: Derse hazırlık süreci, öğretim yöntem ve teknikleri, araç gereç, ders akışı, ders ek görevleri, sınıf dışı eğitim etkinlikleri.

3. Değerlendirme süreciyle ilgili beklentiler: İçerik kapsamı, soru maddeleri, değerlendirme yöntem ve teknikleri, değerlendirmenin uygulanması.

4. Akademisyen niteliğiyle ilgili beklentiler: Mesleki uzmanlık, karakter özellikleri, öğrenciye yaklaşım, tanıma ve yönlendirme, etkili iletişim.

5. Lisans eğitiminde edinmeyi beklediği kazanımlarla ilgili beklentiler: Mesleki yeterlik alanları, eğitim yaklaşımı, mesleki motivasyon, ahlak ve değer, bilgi donanımı, beceri donanımı, deneyim ve uygulama, mezuniyet sonrasında hazırlama.

6. Mesleğe giriş ve atama sistemiyle ilgili beklentiler: Seçme ve istihdam.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Müfredatla İlgili Beklentilerine İlişkin Bulgular

Çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adayları lisans eğitiminden “müfredatla ilgili” beklentilere sahiptir. Öğretmen adaylarının bu konudaki beklentilerine ilişkin bulgular Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 1.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Müfredatla İlgili Beklentileri

Tema	Kategori	Kod	f	Kod	f
Müfredatla ilgili	Programın Yaklaşımı	Mesleğe ve hayata hazırlamalı	22	Bütüncül yaklaşımı temele almalı	6

Programın Yapısı ve Kapsamı	İlk sınıftan itibaren staj veya öğretmenlik uygulaması olmalı	84	Daha cazip seçmeli dersler olmalı	7
	Program sadeleşmeli	29	Disiplinlerarası yaklaşım geliştirilmeli	6
	Alan dersleri ağırlıklı olmalı	21	Seçmeli dersler kalkmalı	1
Programdaki Derslerin İçeriği	Mesleki yetkinlikler, bilgi ve beceriler kazandırmalı	31	Kültür aktarımı yapmalı	3
	Bilgide uzmanlık kazandırmalı	13	Vatandaş yetiştirme amacı gütmeli	3
	Sosyal yetkinlikler, bilgi ve beceriler kazandırmalı	9	Bilinç oluşturma amacı gütmeli	3
	Bilgi çağına uygun olmalı	8	Ahlaki özellikler (saygı, sevgi, vs.) kazandırmalı	2
	Bilişsel beceriler (yorumlama, eleştirel düşünme, problem çözme) geliştirmeli	6	KPSS'ye hazırlamalı	1

Tablo 2 incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden müfredatla ilgili birtakım beklentileri görülmektedir. Bu beklentiler programın yaklaşımı, programın yapısı ve kapsamı, programdaki derslerin içeriği olarak üç temaya ayrılmıştır. Öğretmen adayları sosyal bilgiler öğretmenlerini yetiştiren öğretim programının temel yaklaşımının bütüncül olması gerektiğini ifade etmektedir (f=6). Eğitim sürecinde program öğretmen adaylarının bilişsel, duyuşsal ve motor becerilerini bir bütün olarak geliştirmeli; bireysel, sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarını ve yaşamlarını daha fazla dikkate alarak öğretmen adaylarını mesleğe ve hayata hazırlamalıdır (f=22). Öğretmen adaylarının programın temel yapısı ve kapsamı hakkında görüşleri şöyledir: İlk sınıftan itibaren staj veya öğretmenlik uygulaması olmalı (f=84), program sadeleşmeli (f=29), alan dersleri ağırlıklı olmalı (f=21), daha cazip seçmeli dersler olmalı (f=7), disiplinlerarası yaklaşım geliştirilmeli (f=6), seçmeli dersler kalkmalı (f=1).

Öğretmen adaylarının programdaki derslerin içeriği hakkında görüşleri şöyledir: Mesleki yetkinlikler, bilgi ve beceriler kazandırmalı (f=31), bilgide uzmanlık kazandırmalı (f=13), sosyal yetkinlikler, bilgi ve beceriler kazandırmalı (f=9), bilgi çağına uygun olmalı (f=8), bilişsel beceriler (yorumlama, eleştirel düşünme, problem çözme) geliştirmeli (f=6), kültür aktarımı yapmalı (f=3), vatandaş yetiştirme amacı gütmeli (f=3), bilinç oluşturma amacı gütmeli (f=3), ahlaki özellikler (saygı, sevgi, vs.) kazandırmalı (f=2), KPSS'ye hazırlamalı (f=1).

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müfredatla ilgili beklentilerine ilişkin bazı ifadeleri şöyledir:

K19: “Müfredatta yer alan derslerin bizi hayata hazırlaması, mesleğimizde gerekli yeterli bilgi ve birikim düzeyine ulaştırması lazım.”

K20: “Müfredatta alana daha uygun derslerin bulunması...”

K25: “Ben daha çok alanımda uzmanlaşmama katkı sağlayacak derslerin müfredata konulmasından yanayım.”

K41: “Stajlar önceki yıllardan başlayabilir. Daha verimli, mesleğe yönelik, her alanda geliştirici olabilir.”

K44: “Çok fazla teorik ders var, sadeleşmeli. Ayrıca çok fazla teorik bilgi var, uygulamalı eğitim olmalı.”

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Eğitim ve Öğretim Süreciyle İlgili Beklentilerine İlişkin Bulgular

Çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşlerinde tespit edilen ikinci tema eğitim ve öğretim süreciyle ilgili beklentiler temasıdır. Bu temaya ilişkin bulgular Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 2.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Eğitim ve Öğretim Süreciyle İlgili Beklentileri

Tema	Kategori	Kod	f	Kod	f
Eğitim ve Öğretim Süreciyle İlgili Beklentiler	Derse Hazırlık Süreci	Nitelikli planlama	15	Çalışma notu	2
		Aktif öğretim teknikleri	34	Rol alma	4
	Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Uygulamalı ders içeriği	31	Düz anlatım	3
		Öğrenci aktif ders	28	Beyin fırtınası	3
		Yöntem ve teknik çeşitliliği	11	Soru cevap	3
		Deneyime yönelik sınıf içi etkinlikler	10	Görsel analizi	3
		Drama	6	Kanıt temelli öğretim	2
		Sınıf içi nitelikli sunumlar	5	Oyun	2
		Etkinlik temelli öğretim	5	Grup çalışması	1

	Mesleğe hazırlayıcı etkinlikler	4		
Araç Gereç	Eğitim materyalleri	15	Eğitim teknolojileri	7
Ders Akışı	Verimlilik	6	Eğlenceli ders süreci	4
	Disiplinli ve akıcı ders	4		
Ders Ek Görevleri	Sunum görevi	7	Proje görevi	2
	Ders içi uygulama görevi	6	Araştırma görevi	4
Sınıf Dışı Eğitim Etkinlikleri	Gezi ve gözlem	13	Ek faaliyetler-STK eğitim uygulamaları	3
	Sosyal aktivite	9	Müze gezileri	1
	Etkinlik hazırlama uygulaması	4	Gönüllü köy okulu faaliyeti	1
	Kitap okuma	4		
Fakülte ve Üniversite İmkânları	Yeterli hoca sayısı	23	Fiziki ortam yeterliliği	9
	Kalabalık sınıfların azaltılması	10	Sosyal üniversite	8

Tablo 3 incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitim ve öğretim süreciyle ilgili beklentileri görülmektedir. Bu beklentiler arasında derse hazırlık süreci, öğretim yöntem ve teknikleri, araç gereç, ders akışı, ders ek görevleri, sınıf dışı eğitim etkinlikleri, fakülte ve üniversite imkânları boyutları bulunmaktadır. Öğretmen adayları derse hazırlık sürecinin dikkate alınması gerektiğini ve bu bağlamda nitelikli bir planlama (f=15) ile çalışma notu (f=2) beklentisi olduğunu ifade etmektedir.

Öğretmen adayları öğretim yöntem ve teknikleri boyutunda; aktif öğretim teknikleri (f=34), uygulamalı ders içeriği (f=31), öğrenci aktif ders (f=28), yöntem ve teknik çeşitliliği (f=11), deneyime yönelik sınıf içi etkinlikler (f=10), drama (f=6), sınıf içi nitelikli sunumlar (f=5), etkinlik temelli öğretim (f=5), mesleğe hazırlayıcı etkinlikler (f=4), rol alma (f=4), düz anlatım (f=3), beyin

fırtınası (f=3), soru-cevap (f=3), görsel analizi (f=3), kanıt temelli öğretim (f=2), oyun (f=2), grup çalışması (f=1), gibi beklentilere sahiptir.

Tablo 3'te yer alan bilgilere göre öğretmen adayları araç gereç konusunda eğitim materyalleri (f=15) ve eğitim teknolojileri (f=7) kullanılmasını beklemektedir. Ders akışı boyutunda öğretmen adayları verimli (f=6), disiplinli ve akıcı (f=4), eğlenceli (f=4) ifadelerini kullanmıştır. Ders ek görevleri boyutunda öğretmen adayları sunum görevi (f=7), ders içi uygulama görevi (f=6), araştırma görevi (f=4) ve proje görevi (f=2) beklentisindedir.

Tablo 3'te yer alan bilgilere göre öğretmen adayları gezi ve gözlem (f=13), sosyal aktivite (f=9), etkinlik hazırlama uygulaması (f=4), kitap okuma (f=4), ek faaliyetler-STK eğitim uygulamaları (f=3), müze gezileri (f=1), gönüllü köy okulu faaliyeti (f=1) beklentilerine sahiptir. Tablo 3'te yer alan bilgilere göre öğretmen adayları eğitim ve öğretim sürecinde fakülte ve üniversite imkânlarına yönelik beklentilerini ifade etmişlerdir. Bu beklentiler şöyledir: Yeterli hoca sayısı (f=23), kalabalık sınıfların azaltılması (f=10), fiziki ortam yeterliliği (f=9), sosyal üniversite (f=8).

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitim ve öğretim süreciyle ilgili birtakım ifadeleri şöyledir:

K11: “Disiplinli ve akıcı bir ders işlenmesini isterdim.”

K18: “Bize fırsatlar vererek uygulamalı ders işlenmeli.”, “Dolu dolu, verimli ders işlenmeli.”

K33: “Öğrenciye daha aktif bir rol verilmelidir.”

K34: “Sunum tahtadan (projeksiyon) okunacaksa yapılmamalı. Çeşitli materyaller kullanılmalı, ders sıkıcı olmamalı.”

K48: “Öğretmen adayı olarak bize dersin içeriğinin ne olduğunu anlatırken aynı zamanda o dersi nasıl öğrencilere aktarabileceğimiz öğretilmeli. Yani teoriden çok uygulama önemli olmalı.”

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Değerlendirme Süreciyle İlgili Beklentilerine İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklentileri arasında değerlendirme süreciyle ilgili beklentiler boyutu bulunmaktadır. Öğretmen adaylarının değerlendirme süreciyle ilgili beklentilerine ilişkin bulgular Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 3.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Değerlendirme Süreciyle İlgili Beklentileri

Tema	Kategori	Kod	f	Kod	f
------	----------	-----	---	-----	---

Değerlendirme Süreci ile İlgili Beklentiler	İçerik Kapsamı			İşlenen konuyu ölçen ve pekiştiren	14	Duyuşsal nitelikler	1	
				Kalıcılık tespiti	8	Bilişsel nitelikler	1	
				Üst düzey bilişsel nitelikler	3	Devinişsel nitelikler	1	
				Öğretmenlik becerileri	3			
	Soru Maddeleri				Öğrenci seviyesine uygun	2	Orta seviye güçlük	2
					Soru sayısının fazla tutulması	2	Açık ve anlaşılır	1
	Değerlendirme Yöntem ve Teknikleri				Alternatif değerlendirme	18	Etkinlik değerlendirme	2
					Uygulamalı bir boyut	15	Klasik açık uçlu sorular	2
					Çoktan seçmeli değerlendirme	5	Anket	1
					Sunumla değerlendirme	3	Gözlemle değerlendirme	1
					Okumaya anlamaya yönelik sınav	2		
	Değerlendirmenin Uygulanması				Gözetimde disiplin ve adalet	13	Evrakların okunması	2
					Sözel yönerge	2	Tarafsız değerlendirme	2

Tablo 4 incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden değerlendirme süreciyle ilgili beklentilerinin yer aldığı görülmektedir. Bu bağlamda içerik kapsamı, soru maddeleri, değerlendirme yöntem ve teknikleri, değerlendirmenin uygulanması boyutlarında veriler elde edilmiştir. İçerik kapsamında; işlenen konuyu ölçen ve pekiştiren (f=14), kalıcılık tespiti (f=8), üst düzey bilişsel nitelikler (f=3), öğretmenlik becerileri (f=3), duyuşsal nitelikler (f=1), bilişsel nitelikler (f=1), devinişsel nitelikler (f=1) yer almaktadır. Soru maddeleri boyutunda öğretmen adayları öğrenci seviyesine uygun (f=2), soru sayısının fazla tutulması (f=2), orta seviye güçlük (f=2), açık ve anlaşılır (f=1) ifadelerinde bulunmuştur.

Değerlendirme yöntem ve teknikleri boyutunda yer alan beklentiler şöyledir: Alternatif değerlendirme (f=18), uygulamalı bir boyut (f=15), çoktan seçmeli değerlendirme (f=5), sunumla değerlendirme (f=3), okumaya anlamaya yönelik sınav (f=2), etkinlik değerlendirme (f=2), klasik açık uçlu sorular (f=2), anket (f=1), gözlemlerle değerlendirme (f=1). Değerlendirmenin uygulanması boyutunda öğretmen adaylarının beklentileri arasında; gözetimde disiplin ve adalet (f=13), sözel yönerge (f=2), evrakların okunması (f=2) ve tarafsız değerlendirme (f=2) yer almaktadır.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının değerlendirmeyle ilgili beklentilerine ilişkin bazı ifadeleri şöyledir:

K6: “Çoktan seçmeli sınavlar olmalı.”

K11: “Uygulanan sınavların tüm ders boyunca işlenen konulardan çıkmasını isterdim. Hiç ders işlemeyip de hocanın bile hâkim olmadığı konulardan soru sorulmamalı.”

K25: “Bu sınavlarla bizi ölçebildiklerini düşünmüyorum. Alternatif değerlendirmeler olmalı.”

K28: “Sınavların daha çok uygulamaya yönelik olmasını isterdim.”

K29: “Ödev yaptığımız derslerden sınav olmamalıyız. Alternatif değerlendirme teknikleri kullanılmalı.”

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Akademisyen Niteliğiyle İlgili Beklentilerine İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklentileri arasında akademisyen nitelikleri de bulunmaktadır. Öğretmen adaylarının akademisyen niteliklerine ilişkin beklentileri Tablo 5'tedir.

Tablo 4.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Akademisyen Niteliğiyle İlgili Beklentileri

Tema	Kategori	Kod	f	Kod	f
Akademisyen Niteliğiyle İlgili Beklentiler	Mesleki Uzmanlık	Profesyonellik	42	Öğretim becerisi	7
		Etkili iletişim becerisi	28	Derse hazırlıklı gelme	3
		Dersi uygulamalı planlama becerisi	26	Gündemi takip etme	2
		Konu alanı uzmanlığı	18		
		Olumlu rol model	9	Disiplin	2

Karakter Özellikleri	Gelişime açıklık	6	Cana yakınlık	2
	Anlayış	5	Tutarlılık	2
	Mütevazılık	5	Sevilme	1
	Mesleki sorumluluk bilinci	3	İşbirliğine açıklık	1
	Saygı	3	Pozitif enerji	1
	Güler yüzlülük	2		
Öğrenciye Yaklaşım	İlgilenme	22	Kucaklayıcılık	3
	Tatlı-sert tutum	12	Destekleme	3
	Motive etme	11	Yardımcı olma	2
	Bağ kurma	10		
Tanıma ve Yönlendirme	Danışılabilirlik	19	Öğrenci ilgi ve seviyesini dikkate alma	1
	Rehberlik etme	4	Nitelik keşfi ve geliştirilmesi	1
	Ulaşılabilirlik	3		
Etkili İletişim	Etkili iletişim kurma	28	Samimiyet	8
	İtidal (ölçülülük)	8	Süreklilik	1

Tablo 5 incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden akademisyen nitelikleriyle ilgili beklentileri görülmektedir. Bu beklentiler; mesleki uzmanlık, karakter özellikleri, öğrenciye yaklaşım, tanıma ve yönlendirme, etkili iletişim boyutlarında tespit edilmiştir. Mesleki uzmanlık boyutunda öğretmen adayları; profesyonellik (f=42), etkili iletişim becerisi (f=28), dersi uygulamalı planlama becerisi (f=26), konu alanı uzmanlığı (f=18), öğretim becerisi (f=7), derse hazırlıklı gelme (f=3), gündemi takip etme (f=2) yer almaktadır.

Öğretmen adaylarının lisans eğitiminden akademisyen özellikleri hakkında beklentileri karakter özellikleri boyutunda şöyledir: Olumlu rol model (f=9), gelişime açıklık (f=6), anlayış (f=5), mütevazılık (f=5), mesleki sorumluluk bilinci (f=3), saygı (f=3), güler yüzlülük (f=2), disiplin (f=2), cana yakınlık (f=2), tutarlılık (f=2), sevilme (f=1), işbirliğine açıklık (f=1), pozitif enerji (f=1).

Öğretmen adaylarının akademisyenin öğrenciye yaklaşımıyla ilgili beklentileri arasında; ilgilenme (f=22), tatlı-sert tutum (f=12), motive etme (f=11), bağ kurma (f=10), kucaklayıcılık (f=3), destekleme (f=3), yardımcı olma (f=2) yer almaktadır. Tanıma ve Yönlendirme boyutunda öğretmen adaylarının beklentileri şöyledir: Danışılabilirlik (f=19), rehberlik etme (f=4), ulaşılabilirlik (f=3), öğrenci ilgi ve seviyesini dikkate alma (f=1), nitelik keşfi ve geliştirilmesi (f=1). Etkili iletişim boyutunda öğretmen adayları akademisyenlerden; etkili iletişim kurma (f=28), itidal (ölçülülük) (f=8), samimiyet (f=8), süreklilik (f=1) beklemektedir.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademisyen nitelikleriyle ilgili beklentilerine ilişkin bazı ifadeleri şöyledir:

K1: “Benim görüşüm akademisyenin iletişiminin daha iyi olması yönündedir.”

K4: “Derslere tam donanımlı akademisyenler girmelidir.”

K12: “Hocalarımı rol model almam yeterli.”

K18: “Ölçülü olmalı. Ne çok samimi ne çok sert olmamalı.”

K22: “Belirli bir seviyede olmalı ama ihtiyacı olan her anda yanında olmalı bir akademisyen öğrencinin.”

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Edinmeyi Beklediği Kazanımlarla İlgili Beklentilerine İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmen adayları lisans eğitimi sürecinde birtakım kazanımlar edinmeyi beklemektedir. Öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklediği kazanımlara ilişkin bulgular Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 5.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Edinmeyi Beklediği Kazanımlarla İlgili Beklentileri

Tema	Kategori	Kod	f	Kod	f		
Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminde	Mesleki Alanları	Yeterlik	Öğretmenliğe yetkinlikler	ilişkin	65	Alternatif nitelikler	13
					61	Genel kültür bilgisi	8
			Pedagojik formasyon	14	Değerler eğitimi uzmanı	1	
	Eğitim Yaklaşımı	Hayata hazırlık	12	Kimlik ve kişilik gelişimi	4		

	Faydalılık isteği	11	Örtük eğitim	1
	Kültür aktarımı	8		
Mesleki Motivasyon	Motivasyon artırma	7	Mesleğine bağlılık	tutkuyla 2
	Mesleğe güdüleme	3	Mesleki bilinci	sorumluluk 2
	Öğretmenliğin kutsallığına inanç geliştirme	3	Eğitimin artırma isteği	kalitesini 2
Ahlak ve Değer Donanımı	Vatanseverlik	11	Duyarlılık (topluma, tarihi mirasa)	4
	Karakter olgunluğu	10	Saygı	3
	Azim ve çalışkanlık	6	Sevgi	2
	Milli ve kültürel değerler	5	Dürüstlük	2
	Adalet	5	Farklılıklara saygı	2
	Sorumluluk	4	Eşitlik	1
Bilgi Donanımı	Bilgide uzmanlık	35	Bilgide derinlik	2
	Bilgiyi hayata geçirme	3	Geleceğe hazırlayan bilgi	2
	Kültürel olgu aktarımı	3		
Beceri Donanımı	Etkili iletişim becerileri	25	Yenilikçi olma	4
	Üst düzey düşünme becerileri	13	Topluma becerileri	hizmet 3
	Kendini geliştirme	9	Akademik üreticilik	3
	Eğitim teknolojileri kullanımı	6	Sınıf yönetimi	3
	Aktif öğretim becerileri	5	Problem çözme	3
	Araştırma-inceleme	5	Disiplinli çalışma	2
	İrade (öz kontrol, tatlı sert öğretmen)	4	Entelektüellik	1

		Kendini güncelleme	4	Özgünlük	1
		Tanıma ve rehberlik	4	Çözüm odaklılık	1
		Sosyalleşme	4	Gündelik hayatı tanıma	1
Deneyim Uygulama	ve	Okulda deneyim kazanma	20	Öğrencilerle geçirme	vakit 4
		Ders uygulamaları yapma	13		
Mezuniyet Sonrasına Hazırlama		Atama kaygısını engelleyici çok yönlü niteliklerle donanım	10	Akademik sürecine hazırlayıcı bilgi	kariyer 1
		Atanma sürecine hazırlayıcı bilgi	1		

Tablo 6 incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden lisans eğitimi sürecinde edinmeyi beklediği kazanımlara ilişkin beklentileri görülmektedir. Bu beklentiler; mesleki yeterlik alanları, eğitim yaklaşımı, mesleki motivasyon, ahlak ve değer, bilgi donanımı, beceri donanımı, deneyim ve uygulama, mezuniyet sonrasına hazırlama boyutlarında tespit edilmiştir. Mesleki yeterlik alanıyla ilgili beklentiler arasında; öğretmenliğe ilişkin yetkinlikler (f=65), konu alanı uzmanlığı (f=61), pedagojik formasyon (f=14), alternatif nitelikler (f=13), genel kültür bilgisi (f=8), değerler eğitimi uzmanı (f=1) yer almaktadır. Eğitim yaklaşımı boyutundaki beklentiler arasında; hayata hazırlık (f=12), faydalılık isteği (f=11), kültür aktarımı (f=8), kimlik ve kişilik gelişimi (f=4), örtük eğitim (f=1) yer almaktadır.

Tablo 6 incelendiğinde mesleki motivasyon boyutundaki beklentiler şöyledir: Motivasyon artırma (f=7), mesleğe güdüleme (f=3), öğretmenliğin kutsallığına inanç geliştirme (f=3), mesleğine tutkuyla bağlılık (f=2), mesleki sorumluluk bilinci (f=2), eğitimin kalitesini artırma isteği (f=2). Ahlak ve değer boyutundaki beklentiler arasında şu özellikler yer almaktadır: Vatanseverlik (f=11), karakter olgunluğu (f=10), azim ve çalışkanlık (f=6), milli ve kültürel değerler (f=5), adalet (f=5), sorumluluk (f=4), duyarlılık (topluma, tarihi mirasa) (f=4), saygı (f=3), sevgi (f=2), dürüstlük (f=2), farklılıklara saygı (f=2), eşitlik (f=1). Bilgi donanımı boyutuna yönelik beklentiler arasında; bilgide uzmanlık (f=35), bilgiyi hayata geçirme (f=3), kültürel olgu aktarımı (f=3), bilgide derinlik (f=2), geleceğe hazırlayan bilgi (f=2) yer almaktadır.

Tablo 6'da yer alan öğretmen adaylarının edinmek istediği beceri donanımı boyutu şöyledir: Etkili iletişim becerileri (f=25), üst düzey düşünme becerileri (analiz, yorumlama) (f=13), kendini geliştirme (f=9), eğitim teknolojileri kullanımı (f=6), aktif öğretim becerileri (f=5), araştırma-

inceleme (f=5), irade (öz kontrol, tatlı sert öğretmen) (f=4), kendini güncelleme (f=4), tanıma ve rehberlik (f=4), sosyalleşme (f=4), yenilikçi olma (f=4), topluma hizmet becerileri (f=3), akademik üreticilik (f=3), sınıf yönetimi (f=3), problem çözme (f=3), disiplinli çalışma (f=2), entelektüellik (f=1), özgünlük (f=1), çözüm odaklılık (f=1), gündelik hayatı tanıma (f=1). Öğretmen adaylarının edinmek istediği kazanımlara ilişkin beklentileri arasında yer alan deneyim ve uygulama boyutu şöyledir: Okulda deneyim kazanma (f=20), ders uygulamaları yapma (f=13), öğrencilerle vakit geçirme (f=4). Mezuniyet sonrasında hazırlama boyutunda ise atama kaygısını engelleyici çok yönlü niteliklerle donanım (f=10), atanma sürecine hazırlayıcı bilgi (f=1), akademik kariyer sürecine hazırlayıcı bilgi (f=1) yer almaktadır.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden edinmeyi beklediği kazanımlarla ilgili beklentilerine ilişkin bazı ifadeleri şöyledir:

K17: “Nitelikli, yetkin bir öğretmen olmalıyım. Kendini sürekli güncelleyen bir öğretmen olmalıyım.”

K21: “Eğitim alanında tam olarak yeterliğe ulaşmak isterdim.”

K22: “Daha üst düzey düşünen öğretmen adayı (olmak istiyorum).”

K25: “Alanımda bilgili bir şekilde mezun olmak istiyorum.”

K28: “Öncelikle milli duygu ve değerlerim açısından tam oturmuş bir karakter olarak öğrencilerime bu duygu ve kültürel değerlerimizi öğretmek için hazır bir öğretmen olmak isterim. Bununla aynı önemde de yeterli bilgilerle donanmış, faydalı bir eğitimci olmak istiyorum.”

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Mesleğe Giriş ve Atama Sistemiyle İlgili Beklentilerine İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmen adayları öğretmenlik eğitiminden mesleğe giriş ve atama sistemiyle ilgili birtakım beklentilere sahiptir. Bu beklentileri Tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 6.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Lisans Eğitiminden Mesleğe Giriş ve Atama Sistemiyle İlgili Beklentileri

Tema	Kategori	Kod	f
Sistemle İlgili Beklentiler	Seçme	Üniversiteye girişte öğretmenlik niteliklerini taşıyanların seçilmesi	3
	İstihdam	Atanma garantisi	20
		Mülakatsız atama	1

Tablo 7 incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden mesleğe giriş ve atama sistemiyle ilgili beklentilerinin yer aldığı görülmektedir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının ifade ettiği seçme ve istihdam olarak iki temel kategori bulunmaktadır. Seçme ile ilgili olarak öğretmen adayları, üniversiteye girişte öğretmenlik niteliklerini taşıyanların seçilmesini ifade etmişlerdir (f=3). Öğretmen adayları istihdam boyutunda öğretmenliği okuduktan sonra atanma garantisi (f=20) ve mülakatsız atama (f=1) beklentisine sahiptir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden mesleğe giriş ve atama sistemiyle ilgili beklentilerine ilişkin bazı ifadeleri şöyledir:

K35: “Okul ve bölüm iş garantisi vermeli. Psikolojik ve bedensel olarak yoruluyorum ve bu da derslerime verdiğim önemi azaltıyor.”

K36: “Öncelikle iş garantisi devlet tarafından ya da özel sektör tarafından verilmelidir. Eğer bu olursa daha yetkin öğretmenler yetişir.”

K39: “Nitelikli bir öğretmenliğe hazırlamak için üniversiteye girişte öğretmenlik niteliklerini taşıyanların seçilmesi (gerekli).”

K45: “Kesinlikle ve kesinlikle öğretmenlerin bir puan veya mülakatla atanmalarını istemiyorum.”

K52: “İş olanakları sağlanmalıdır.”

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

21. yüzyılın sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden beklentilerinin araştırıldığı bu çalışmada araştırma bulgularından hareketle birtakım sonuçlara ulaşılmıştır. Sonuçlar arasında; sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müfredat, eğitim ve öğretim süreci, değerlendirme süreci, akademisyen niteliği, edinmeyi beklediği kazanımlar, mesleğe giriş ve atama sistemi ile ilgili beklentileri yer almaktadır.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının müfredatla ilgili beklentileri arasında programın yaklaşımı, programın yapısı ve kapsamı, programdaki derslerin içeriği kapsamında birtakım sonuçlara ulaşılmıştır. Öğretmen adayları öğretmen yetiştirme programının yaklaşımının öğretmen adayının karakterini, bilgi ve becerilerini bir bütün olarak dikkate alan bütüncül bir yaklaşıma sahip olmasını belemektedir. Müfredat programının yapısı ve kapsamı boyutunda en dikkat çekici beklenti staj ya da öğretmenlik uygulamasına yönelik bir dersin ilk sınıftan itibaren başlaması gerektiği yönündeki beklentidir. Öğretmen adaylarının nitelikli bir öğretmen olarak yetişmede önemsedikleri ve lisans eğitiminden bekledikleri bir konu öğretmenlik uygulamasının ya da stajın ilk sınıflardan itibaren sistemselsel olarak programa alınması yönündedir. Öğretmen adayları öğretmenliğin, hekimlik mesleğinde olduğu gibi uygulamalı öğrenilebilecek olan bir alan olduğunu düşünmektedir. Azar

(2003)'a göre öğretmen adayları mesleğe başladığında sınıf ortamında ihtiyaç duyacağı bilgi ve beceri donanımıyla yetişmedikçe, sadece teorideki bilgiyle sınırlı kalacak ve teorik bilgiler kendileri için bir anlam ifade etmeyecektir (s.182). Yavuz, Özkaral ve Yıldız (2015)'a göre öğretmenliğin başında yaşanması muhtemel gerçeklik şokunu önleyeme amacıyla uygulamaya önem verilmesi, teori ile uygulama arasında uyumun sağlanması gerekmektedir (s.69).

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitim ve öğretim süreciyle ilgili beklentileri arasında derse hazırlık süreci, öğretim yöntem ve teknikleri, araç gereç, ders akışı, ders ek görevleri, sınıf dışı eğitim etkinlikleri, fakülte ve üniversite imkânları bulunmaktadır. Bu beklentilerden en yoğun frekansa sahip beklenti öğretim yöntem ve teknikleri kapsamındadır. Öğretmen adayları aktif öğretim tekniklerinin fakülte derslerinde kullanılması gerektiğini düşünmektedir. Aktif öğretim teknikleri geleneksel sınıflardan etkileşimli sınıflara her ortamda işe koşulabilecek birtakım teknikleri içerdiğinden eğitim ve öğretim sürecinde kolaylıkla uygulanabilecektir. Kaya ve Ersoy (2011) geleneksel sınıflarda uyguladıkları aktif öğretim tekniklerinin akademik başarıyı ve derse karşı tutumu olumlu etkilediği sonucuna ulaşmıştır (s.100).

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının değerlendirme süreciyle ilgili beklentileri arasında içerik kapsamı, soru maddeleri, değerlendirme yöntem ve teknikleri, değerlendirmenin uygulanması boyutları yer almaktadır. Öğretmen adayları değerlendirme konusunda öncelikle işlenen konuyu ölçen ve pekiştiren bir değerlendirme içeriğinin oluşturulmasını, öğrenci seviyesine uygun soru maddelerinin yazılmasını, alternatif değerlendirme tekniklerinin işe koşulmasını, uygulamada ise disiplin ve adaletin sağlanmasını beklemektedir. Değerlendirme konusunda hangi yöntemin ve tekniğin daha doğru ve etkili sonuçlar vereceği konusunda net bir şey söylemek güçtür. Turan Oluk ve Ekmekci (2017) tarafından yürütülen bir çalışmada öğrenci başarısının ölçümünde geleneksel ve alternatif değerlendirme teknikleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Çalışmada alternatif değerlendirme teknikleri puanları daha yüksek olarak tespit edilmiştir. Çalışmaya göre farklı değerlendirme tekniklerinin vereceği sonuçlar da farklı olacaktır. Dolayısıyla tek bir teknikle değil, alternatif tekniklerin kullanıldığı farklı ölçme tekniklerinin kullanılması daha geçerli ve güvenilir sonuçlar verebileceği ifade edilmektedir (s.183-184).

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademisyen niteliğiyle ilgili beklentileri arasında mesleki uzmanlık, karakter özellikleri, öğrenciye yaklaşım, tanıma ve yönlendirme, etkili iletişim boyutları tespit edilmiştir. Nitelikli bir akademisyenin mesleki uzmanlık kapsamında en yoğun beklenen niteliği akademisyenin şahsi sorunlarını ve ideolojisini yansıtmayarak ders işleyebilecek profesyonelliğe sahip olmasıdır. Öğretmen adayları aynı zamanda akademisyenin öğrencilerine olumlu rol model olacağı bir karakter özelliğine sahip olmasını, öğrencilerine ilgili bir yaklaşım

içinde bulunmasını, onları tanıma ve yönlendirme yapabileceği ölçüde danışılabilir olmasını ve etkili iletişim becerilerine sahip olmasını beklemektedir. Etkili iletişim kapsamında ise akademisyenin en çok beklenen niteliği itidal yani ölçülü davranıştır.

Öğrenen özelliklerini dikkate alma, öğrenme ortamını etkili düzenleme, öğrenmeye ve gelişime açık olma, güçlü alan bilgisine sahip olma, donanımlı bir rehber olma 21. yüzyılın öğretmen özellikleri arasındadır (Dağhan, Nuhoglu Kibar, Menzi Çetin, Telli ve Akkoyunlu, 2017, s.231-232). Ersoy (2018)'a göre etkili iletişim ilham veren öğretmenlerin en önemli özellikleri arasındadır. Empati, kendini ifade etme ve samimiyet etkili iletişimde en yoğun tespit edilen özelliklerdir (s.86). Gürültü, Aslan ve Alcı (2019) Türkiye'nin farklı ortaöğretim okullarında bir çalışma yürütmüş ve öğretmenlerin "21. Yüzyıl Öğreten Becerileri Kullanım Ölçeği" ile öğreten becerilerini araştırmıştır. Bu araştırmada da öğrenen davranışlarına saygı duyma ve pekiştirmeyi ifade eden onamacı beceriler en yüksek puanı almıştır (s.6). Köğce, Özpınar, Mandacı Şahin ve Aydoğan Yenmez (2014) tarafından yürütülen bir çalışmada eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının öğretmen yeterlikleri hakkında olumlu görüşlere sahip olduğu ancak 21. yüzyıl öğrenen standartlarına ilişkin bilgilerinin sınırlı olduğu tespit edilmiştir (s.208).

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans eğitiminden edinmeyi beklediği kazanımlar arasında mesleki yeterlik alanları, eğitim yaklaşımı, mesleki motivasyon, ahlak ve değer donanımı, bilgi donanımı, beceri donanımı, deneyim ve uygulama, mezuniyet sonrasına hazırlama boyutları yer almaktadır. Öğretmen adayları lisans eğitimi sürecini tamamladığında birtakım kazanımlarla donanmış bir şekilde mezun olmak istemektedir. Bu kazanımlar arasında en dikkat çekici bulgulardan biri mesleki yeterlik alanları boyutundadır. Bu kapsamda öğretmen adayları mezun olmadan önce konu alanı uzmanı olmayı ve öğretmenliğe ilişkin birtakım yetkinliklere sahip olmayı beklemektedir. Ayrıca öğretmen adayları lisans eğitiminin kendilerinde eğitimin hayata hazırlık olduğu anlayışını geliştirmesini, öğretmenliğin kutsallığına inanç geliştirici bir mesleki motivasyon sağlamasını, birçok değer ve karakter olgunluğu katacak ahlak ve değer donanımı sunmasını, etkili iletişim ağırlıklı olmak üzere birçok beceriyi içeren beceri donanımı sağlamasını, ders içinde ve okulda pratik yapabileceği deneyim ve uygulama alanı oluşturmasını, atama kaygısını engelleyici çok yönlü niteliklerle donanımlı bir şekilde mezuniyet sonrasına hazırlanmasını beklemektedir.

Öğretmen adaylarının lisans eğitiminden edinmeyi beklediği kazanımların birçoğu gerçek hayatla ve uygulamalı eğitimle kazanılması mümkün olan kazanımlardır. Gerçek okul ortamında geçirilen süreçteki gözlemler, etkileşimler, deneyimler, problemler ve çözüm arayışları gibi birçok yaşantı öğretmen adayının beklediği kazanımların edinilmesine katkı sağlayabilir. Ceylan ve Akkuş (2010) okul deneyimine ilişkin uygulamaların öğretmen adaylarının mesleki bilgi ve becerilerini

geliştirmede önemli katkıları olduğunu tespit etmiştir. Öğretmen adaylarının son sınıfta almış oldukları okul deneyimi dersi öğretmen adaylarının mesleğe hazırlık, deneyim ve beceri kazanma, mesleki yetenekleri geliştirme, kuram ile uygulama arasındaki ilişkiyi anlama gibi kazanımlarına önemli ölçüde katkı sağlamıştır (s.213-224). İlk sınıftan itibaren uygulamaya konulacak uygulama derslerinin öğretmen adayını çok daha fazla alanda geliştireceği açıktır ancak bunun gerçekleşmesi için okul deneyimi ve uygulama derslerinde öğretmen adaylarına profesyonel rehberlik hizmeti verilmesi, öğretmen adaylarının mesleki gelişimlerinin desteklenmesi önem arz etmektedir (Sarıçoban, 2008, s.46).

Öğretmen adaylarının lisans eğitiminde kazanmak istediği beceriler arasında en çok etkili iletişim becerileri yer almaktadır. Mevcut eğitim sistemi içinde en çok bilişsel, en az otonom beceriler kullanıldığı için yapılan bir çalışmada öğretmen adaylarında sırasıyla "bilişsel beceriler, yenilikçilik becerileri, işbirliği ve esneklik becerileri, otonom beceriler" tespit edilmiştir (Orhan Göksün ve Kurt, 2016, s.96). Gömlüksiz, Sinan ve Doğan (2019) tarafından yürütülen çalışmaya göre ise öğretmen adaylarının karşılaştığı sorunların çözümüne yönelik özgün fikirler geliştirme becerisi en çok puana sahip beceridir (s.171). Gürbüz Türk ve Koç (2012) tarafından yürütülen çalışmada öğretmen adaylarının "bilgiye ulaşmada bilgi iletişim teknolojilerinden çok fazla yararlandıkları ancak bilgiyi etik yollarla kullanmada yetersiz kaldıkları" tespit edilmiştir (s.43). Bu durumda ilgili çalışmaların tamamında öne çıkan becerilerin farklılıkları dikkat çekmektedir. Ancak Ersoy (2018)'a göre etkili iletişim etkili bir öğretmen olmada oldukça önemli bir beceridir ve çalışma açısından da önemli bir beklenti olarak dikkate alınmaktadır.

Öğretmen adayları lisans eğitiminden mesleki motivasyon boyutunda birtakım beklentilere sahiptir. Mesleğine ilişkin motivasyon kazanımı kuşkusuz kendini mesleğinde yeterli hissedebilecek seviyede başarılı geçen bir eğitim sürecinde gelişebilir. Azar (2011) öğretmen üniversite sistemi içinde yetişiyor olsa da kamuoyunda ve meslek çevrelerinde öğretmenliğin gereği olan ruh ve idealden bahsedildiğini ve öğretmen adaylarının bu ruh ve idealde yetiştirilmediğine yönelik iddiaların ve çözüm önerilerinin ileri sürüldüğünü ifade etmektedir (s.37). Farmer (2018) tarafından yürütülen bir çalışmada genel olarak öğrenci-öğretmen ilişkisinin güçlü olduğunu, öğretmenin alan bilgisinin iyi bir seviyede olduğunu, öğretim yeteneğinin gelişmiş olduğunu fark eden farklı motivasyon düzeyine sahip öğrencilerin motivasyon düzeyinin arttığı tespit edilmiştir (s.20). Bu noktada öğretmen adaylarının motivasyon kazanımında akademisyen nitelikleri önem kazanmaktadır.

Sosyal bilgiler öğretmen adayları lisans eğitiminden mesleğe giriş ve atama sistemiyle ilgili beklentilere sahiptir. Bu beklentiler seçme ve istihdam boyutlarında tespit edilmiştir. Nitelikli bir eğitim ve öğretim sürecinin başlangıcında ve sonunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının

önemsediği ve beklediği bir mesele mesleğe giriş ve atama sistemiyle ilgilidir. Öğretmen adayları öğretmenliğe seçme konusunda sadece öğretmenlik niteliklerine sahip olanların girebileceği bir seçme sistemi beklemektedir. Böylece mesleğe kabiliyeti ve yatkınlığı olan kişilerle eğitim süreci daha etkili olabilecektir. Örneğin çocuk sesine tahammülü olmayan, insanla ilgili işlerde sabır gösteremeyip, iletişim kurmak istemeyen insanların sadece puanı tuttuğu için öğretmenlik okuyor olması eğitimin başarısını, öğretmenin niteliğini olumsuz etkilemektedir. Öğretmen adayları ciddi bir seçme çalışmasının ardından başlayacak nitelikli bir eğitim ve öğretim sürecinden sonra doğrudan istihdam edilmeyi istemektedir. İstihdam boyutunda mülakatsız atanma garantisi bulunan bir sistem beklemektedir. Abazaoğlu, Yıldırım ve Yıldızhan (2016) çalışmasında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından istihdam edilecek öğretmenlerin belirlenmesinde uzun erimli politikalara duyulan ihtiyacı ifade etmektedir (s.158). Bu ihtiyacın giderilmesi, öğretmen eğitiminde yeniden bir düşünüşün de eş zamanlı başlatılması geleceğin öğretmenlerinin eğitimi açısından son derece önemlidir.

Çalışma bulgularından hareketle ifade edilen birtakım sonuçlar çerçevesinde şu önerilerde bulunulabilir:

1. Öğretmen adaylarının eğitim ve öğretim sürecinde en çok beklenti sahibi olduğu konu uygulamalı bir eğitim modeline geçilmesidir. Öğretmen yetiştiren kurumlar öğretmen eğitimi programında hekimlik eğitimi gibi staj ya da uygulamalı bir sisteme geçebilir.
2. Öğretmen adayları akademisyenlerin olumlu rol model olmasını, ilgili ve profesyonel bir tutum içinde bulunmasını beklemektedir. Kurum içi akreditasyon çalışmaları geliştirilebilir.
3. Öğretmen adayları mesleğe girişte öğretmenliğe yeteneği olan insanların seçilmesi gerektiğini düşünmektedir. Öğretmenliğe giriş değerlendirme sistemi ayrıca kendine özgü boyutlarıyla geliştirilebilir.
4. Öğretmen adaylarının beklentilerine yönelik görüşleri incelenmiştir ancak bu beklentilerin ne kadarını bulup ne kadarını bulamadıkları konusu henüz araştırılmamıştır. Bir başka bilimsel çalışmada bu konu incelenebilir.

Not: Araştırma makalesine birinci yazarın katkısı % 80, ikinci yazarın katkısı % 20'dir.

Kaynakça

- Abazaoğlu, İ., Yıldırım, O. ve Yıldızhan, Y. (2016). Geçmişten günümüze Türk eğitim sisteminde öğretmen yetiştirme. Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 4(6), 143-160.
- Arsal, Z. (2016). Ülkemizi 21. yüzyıla hazırlayacak ve kalkındıracak öğretmen tipinin özellikleri. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(1), 99-116.
- Azar, A. (2011). Türkiye'deki öğretmen eğitimi üzerine bir söylem: nitelik mi, nicelik mi? Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 1(1), 36-38.

- Azar, A. (2003). Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerine ilişkin görüşlerinin Yansımaları. *Milli Eğitim*, 159, 181-194
- Cansoy, R. (2018). Uluslararası çerçevelere göre 21.yüzyıl becerileri ve eğitim sisteminde kazandırılması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7 (4), 3112-3134.
- Ceylan, T. ve Akkuş, Z. (2010). Okul deneyimi II uygulamalarının öğretmen adayları üzerinde yarattığı davranış değişiklikleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 213-226.
- Dağhan, G., Nuhoglu Kibar, P., Menzi Çetin, N., Telli, E. ve Akkoyunlu, B. (2017). Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının bakış açısından 21. yüzyıl öğrenen ve öğretmen özellikleri. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(2), 215-235.
- Ersoy, F. (2018). İlham veren sosyal bilgiler öğretmenlerinin ahlaki kimlik profillerinin gömülü teori bağlamında incelenmesi. *Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.*
- Kaya, B. ve Ersoy, F. (2011). Geleneksel sınıflarda sosyal bilgiler derinde zaman içinde bilim ünitesinde aktif öğrenme yönteminin öğrenci başarısı ve tutumu üzerine etkisi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 1(2), 92-103.
- Farmer, A. (2018). Öğrenci-öğretmen ilişkileri, öğretmenlerin alan bilgisi, ve öğretim yeteneğinin farklı motivasyon düzeyine sahip öğrenciler üzerine etkisi. *Language Teaching and Educational Research (LATER)*, 1(1), 13-24.
- Gömlüksiz, M. N., Sinan, A. T. ve Doğan, F. D. (2019). Türkçe, Türk dili ve edebiyatı ile çağdaş Türk lehçeleri öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlik algıları. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7 (19), 163-185.
- Gürbüzürk, O. ve Koç, S. (2012). 21. yüzyılda öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlık becerilerinin değerlendirilmesi. *Education Sciences*, 7(1),27-49.
- Gürültü, E., Aslan, M. ve Alcı, B. (2019). Ortaöğretim öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri kullanım yeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, <http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/yonetim/plugins/uploads/files/2972-published.pdf> adresinden 27.12.2019 tarihinde erişildi.
- Köğce, D., Özpınar, İ., Mandacı Şahin, S. ve Aydoğan Yenmez, A. (2014). Öğretim elemanlarının 21. yüzyıl öğrenen standartları ve yaşam boyu öğrenmeye ilişkin görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 185-213.
- MEB (2018). Sosyal bilgiler öğretim programı. <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201812103847686-SOSYAL%20B%C4%B0LG%C4%B0LER%20%C3%96%C4%9ERET%C4%B0M%20PROGRAMI%20.pdf> adresinden 27.12.2019 tarihinde erişildi.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü (2017). Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri. http://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/11115355_YYRETMENLYK_MESLEYY_GENEL_YETERLYKLERI.pdf adresinden 27.12.2019 tarihinde erişildi.
- Orhan Göksün, D. (2016). Öğretmen adaylarının 21. yy. öğrenen becerileri ve 21. yy. öğreten becerileri arasındaki ilişki. *Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.*
- Orhan Göksün, D. ve Kurt, A. A. (2017). Öğretmen adaylarının 21.yy .öğrenen becerileri kullanımları ve 21.yy.öğreten becerileri kullanımları arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 42(190), 107-130.

- Sarıçoban, A. (2008). Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması derslerine ilişkin uygulama öğretmenleri ve öğretmen adaylarının görüşleri. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28(3), 31-55.
- Turan Oluk, N. ve Ekmekci, G. (2017). Alternatif değerlendirme teknikleri ile geleneksel değerlendirme tekniklerinin öğrenci başarısını ölçme açısından karşılaştırılması. Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi, 4(2), 172-199.
- Üzümcü, Ö. ve Bay, E. (2018). Eğitimde yeni 21. yüzyıl becerisi: Bilgi işlemsel düşünme. Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi, 3(2), 1-16.
- Wagner, T. (2008). The global achievement gap: Why even our best schools don't teach the new survival skills our children need-and what we can do about it. Basic Books.
- Yavuz, M., Özkaral, T. ve Yıldız, D. (2015). The teacher competencies and teacher education in international reports. SDU International Journal of Educational Studies, 2(2), 60-71.

Extended Abstract

Introduction

The 21st century we live in is a century of rapid changes and transformations in the production and consumption of knowledge, in people's lifestyles, values and priorities. Education needs continuous improvement and self-updating in this century, in which technology is advancing rapidly, popular cultural elements rapidly are changing people's lifestyles and the information produced is consumed rapidly. The training activities contribute to these needs for improvement and updating from different perspectives. Educational studies on teacher training can contribute to determining the expectations and needs of teachers who can be considered as the pioneers of the society. Defining the prospective teachers' expectations from different perspectives in current teacher education is very important in terms of exploring the aspects of teacher education that need to be improved.

The Aim of the Study

The aim of this study is to investigate what the 21st century social studies teacher candidates' expect from undergraduate education. Therefore, in this study, the answers of the question what are the expectations of 21st century social studies teacher candidates from undergraduate education were investigated.

The Method of Study

This research was conducted in accordance with the qualitative research procedure in order to determine the expectations of prospective social studies teachers from undergraduate education.

The Study Group

The universe of this research consists of undergraduate students of Burdur Mehmet Akif Ersoy University Department of Social Studies. The sample was not selected because there was no generalization concern to the universe. The study group consisted of 52 prospective teachers attending Burdur Mehmet Akif Ersoy University Social Studies Education undergraduate program in the spring term of 2017-2018 academic year and accepting voluntary participation in the research. The profile of these prospective teachers is given in Table 1:

Table 7.

Descriptive Information About the Study Group

	Female	Male	N
Age	20-24	21-24	-
Gender	29	23	52
Second Grade Participants	1	-	1
Third Grade Participants	28	23	51
I preferred teaching willingly. I want to teach.	23	14	37
I preferred teaching willingly. I don't want to teach.	-	1	1
I preferred teaching because of family pressure / score. I want to teach.	2	4	6
I preferred teaching because of family pressure / score. I don't want to teach.	4	4	8

Data Collection and Analysis

In this study, the first researcher has been actively involved in observation, developing data collection tools, data collecting, data analysis and article writing; the second researcher was actively involved in data diversification interviews. As a result of the observations, the researcher realized the need for this research. These awareness areas constituted the scope of the data collection draft form. The data were collected by the researcher through the form developed by taking the relevant expert opinions. In addition to this, data diversification was done by interviews with 10 participants (5 male and 5

female). The six basic questions in the data collection and interview forms consist of the following topics:

Social studies teacher candidates' expectations from undergraduate education on:

1. Expectations in curriculum, application, communication, evaluation and other dimensions.
2. Expectations about preparing for individual and social life.
3. Expectations for training as a qualified teacher.
4. Expectations to implement what they have learned.
5. Expectations to reach the ideal teacher model.
6. Expectations they wish to have when they completed their education.

In this study, data analysis firstly started by coding the participants in the form of K1, K2 .. and transferring all the data to text and transferring them to the computer. Content analysis and descriptive analysis techniques were used together in the analysis of the study data.

Findings and Conclusion

The findings of the study show that prospective social studies teachers have expectations about the curriculum, education and training process, evaluation process, the qualifications of the academician, the gains that are expected to be acquired, the system of entry to the profession and the appointment system. The most striking expectations in these themes are as follows: Firstly, social studies teacher candidates want internship in school from the first year to last year of undergraduate education. And they want to learn teaching in the field in a practical way. In addition, prospective teachers expect a training process in which active techniques, trips and observation are involved and the number of teachers is sufficient. The assessment measures the subject covered; the professional and relevant approach of academics to their students; graduation with a professional qualification; re-introduction of teaching and assignment system as specific to the teaching profession are the other expectations of prospective teachers about undergraduate education.